

Sammenstilling av klima- og miljømål i kommunene i Ringeriksregionen og forslag til felles mål i Ringeriksregionen

Ringeriksregionen

(jf. versjon behandlet i utvalgsmøtet 15.04.24)

Hole kommune

Kommunedelplan for klima og miljø 2022-2030

Samfunnsdelen 2018 - 2030

Ringerike kommune

Samfunnsdelen 2021-2030 og årlige klimabudsjett

Modum kommune

Plan for klima og energi i Modum

Samfunnsdelen 2022-2032

Jevnaker kommune

Energi- og klimaplan for Jevnaker 2018-2022

Samfunnsdelen 2022-2034

Krødsherad kommune

Samfunnsdelen 2020-2032

Hovedmål klimagassreduksjon og karbonlagring

Kommunene i Ringeriksregionen vil

· redusere direkte klimagassutslipp med minst 55 % innen 2030, og minst 95 % innen 2050, sammenlignet med 2009.

· redusere også indirekte klimagassutslipp (klimafotavtrykket) som våre offentlige tjenester, våre innbyggere og vårt næringsliv forårsaker gjennom forbruk av varer og tjenester produsert utenfor regionen.

1. Direkte klimagassutslipp i Hole er redusert med minst 55 prosent innen 2030, og 95 % innen 2050, sammenlignet med 2009.

2. Hole kommunes egen virksomhet er fossilfri* innen 2028, og kommunens klimafotavtrykk er redusert med 55 % innen 2030, og 95 % innen 2050 (sammenlignet med 2009).

4.4. Ringerikes direkte klimagassutslipp i 2030 er redusert med minst 55 prosent sammenlignet med 2009.
4.4.2. Ringerikes klimagassutslipp fra veitrafikk er minst halvert i 2030 sammenlignet med 2009.
4.4.3. Utslipp fra traktorer, anleggsmaskiner og andre dieseldrevne motorredskaper er redusert.
4.4.4. Utslipp fra jord, dyr og gjødsel i landbruket er redusert.
4.4.5. Utslipp fra industri, energiforsyning og oppvarming er redusert.

4.5 Ringerikssamfunnet reduserer sitt klimafotavtrykk også utenfor kommunegrensene.
4.5.1. Ringerike kommune har lyktes med å motivere innbyggere og næringsliv til egne klimatiltak slik at klimafotavtrykket til Ringerikssamfunnet er redusert.
4.5.2. Ringerike kommune er en pådriver for at det ved etablering av kraftintensiv industri legges til rette for gjenbruk av overskuddsvarme til annen grønn næringsutvikling.
4.5.3. Nye utbyggingsområder og bygg til boliger og næring er areal- og energieffektive, og tar i bruk framtidrettede energiløsninger og klimavennlige materialer.
4.5.4. Ringerike kommune har innført miljøledelse, og siden utgangen av 2022 er alle kommunens virksomheter sertifiserte som Miljøfyrtårn.
4.5.5. Ringerike kommune har redusert klimafotavtrykket fra egne innkjøp og anskaffelser.
4.5.6. Ringerike kommune vektlegger lave klimagassutslipp og areal- og energieffektive løsninger ved utbygging av nye

Redusere klimagassutslipp med minst 50 prosent innen 2030 sammenlignet med 1990 tallet.

Utvikle Jevnaker til en klimaklok kommune. Jevnaker kommune skal ha en helhetlig klimavennlig samfunnsutvikling og jobbe aktivt for å nå nasjonale klimamål. Jevnaker er et moderne og klimanøytralt samfunn.

Faktisk satse på- og investere i- tiltak, stille krav til kommunens tjenester og eksterne aktører. Påvirke regional samferdselsutvikling. Prioritere nullutslippskjøretøy og grønne løsninger. Ved all utbygging i Jevnaker skal det være fokus på bærekraft. Dette både med hensyn til byggemateriale og transport. Legge til rette slik at ansatte i kommunen kan velge klimavennlige transportmidler. Redusere klimagassutslippene knyttet til innkjøp og bruk av produkter og tjenester. Aktivt jobbe for å fremme gode kollektivforbindelser på veg og bane. Ta i bruk ny teknologi og løsninger som gjør oss mer klimavennlige, både i hverdagslivet og i større sammenhenger/satsninger. Grønn næringsutvikling skal ha høy prioritet.

Krødsherad er ei grønn bygd hvor det er enkelt for alle å ta miljøbevisste valg

- forvalte vår natur slik at karbonlagre i jord, skog og myr opprettholdes på minst samme nivå som i dag.

- utarbeide kommunale handlingsplaner for konkrete klimatiltak, for eksempel gjennom klimabudsjett

- samarbeide om en regional areal- og transportstrategi, med fokus på bærekraftig arealbruk og grønn mobilitet (kollektivtransport, knutepunkt, gående, syklende, ladeinfrastruktur).

3. I 2050 skal det bindes mer karbon i Hole kommune enn i 2015, gjennom stabilisering av opptak relatert til skog og arealbruksendringer, og økning av karbonlagring i bygg og jord.

Prosjektet "Regional strategi for areal og transport for Ringeriksregionen" ble vedtatt i alle kommunestyrer i februar/ mars 2024.

4.6. Ringerikes natur forvaltes slik at naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn blir ivaretatt.

4.4.1. Ringerike kommune har gode styringsverktøy, og jobber systematisk for å nå sine mål om reduserte klimagassutslipp. Dette målet følges opp ved at det hvert år som del av kommunens handlingsplan og budsjett utarbeides et klimabudsjett. Dette er vår handlingsplan for klimatiltak. Klimabudsjettet for 2024-2027 kan leses her: https://pub.framsikt.net/2024/ringerike/bm-2024-kommunestyrets_vedtak_2024#/generic/summary/climatesummary

Ringerikes arealstrategi med føringer for en kompakt by- og tettstedsutvikling i kommunen inngår i kommuneplanens samfunnsdel (s 42-53), i denne pekes det også bl.a. på hvilke områdesenter og tettsteder veksten i boligbebyggelse i hovedsak skal komme i og det kartfestes sentrumssoner og langsiktige grenser for vekst.

Mange andre mål og delmål i samfunnsdelen er også relevante for areal- og transportplanlegging. I tillegg til klimamålene ovenfor kan følgende nevnes:

3.1.1. Vi har en bærekraftig vekst, og en konsentrert arealutvikling i by og tettsteder som gir muligheter for korte reiser i hverdagen.

3.2.1. Vekst i persontransport i Hønefossområdet, tas med kollektiv, sykkel og gange. Andelen er økt til minst 9 prosent syklende, 20 prosent gående og 6 prosent som tar buss i Hønefossområdet. Andelen skal også være økende i tettstedene.

3.2.2. Vi har et sammenhengende gang og sykkelveinett, hvor det er trygt og

Prosjektet "Regional strategi for areal og transport for Ringeriksregionen" ble vedtatt i alle kommunestyrer i februar/ mars 2024.

I 2033 skal det bindes mer karbon i Modum kommune enn i 2022.

Jobbe systematisk for å nå klimamål i samråd med andre aktører.

Prioritere næringsutvikling knyttet til klima energi og miljø.

Prosjektet "Regional strategi for areal og transport for Ringeriksregionen" ble vedtatt i alle kommunestyrer i februar/ mars 2024.

Legge til rette for transport basert på klimavennlig løsninger. Bruker gode styringsverktøy og jobber systematisk for å nå mål om reduserte klimagassutslipp.

Viktige natur- og kulturlandskap i Jevnaker skal bevares. Dyrket mark skal ikke bygges ned. Viktige naturtyper skal ivaretas.

Legge til rette slik at ansatte i kommunen kan velge klimavennlige transportmidler. Aktivt jobbe for å fremme gode kollektivforbindelser på veg og bane.

Prosjektet "Regional strategi for areal og transport for Ringeriksregionen" ble vedtatt i alle kommunestyrer i februar/ mars 2024.

Prosjektet "Regional strategi for areal og transport for Ringeriksregionen" ble vedtatt i alle kommunestyrer i februar/ mars 2024.

			<p>Fremmer aktivt miljøhensyn i kommunale anskaffelser.</p> <p>Arbeider for redusert avrenning og utslipp fra landbrukssektoren.</p> <p>Påvirker innbyggerne til å velge grønne alternativ.</p> <p>Ser boligutbygging i sammenheng med transportløsninger og tilstrekkelig øvrig infrastruktur, som for eksempel vann- og avløpskapasitet.</p> <p>Tar ved nybygg/renovering i bruk fremtidsrettede energiløsninger, samt vurdere ombruk av byggematerialer og inventar</p> <p>Velger bygningsprodukter som har lave klimagassutslipp.</p> <p>Tilrettelegger for økt karbonfangst.</p>		
Hovedmål naturmangfold og miljø					
<p><i>Kommunene i Ringeriksregionen vil</i></p> <ul style="list-style-type: none"> opprettholde naturmangfold, økosystemer, økosystemtjenester, kulturlandskap, friluftsområder, myr, dyrket og dyrkbar mark på minst samme nivå som i dag. 	<p>1. Hole opprettholder på minst samme nivå som i dag naturmangfold, økosystemer og økosystemtjenester, friluftsområder og landskap.</p>	<p>4.1 Ringerike tar vare på naturmangfold, økosystemer, friluftsområder og landskap gjennom bærekraftig bruk og vern</p> <p>4.1.1. Ringerike har en bærekraftig forvaltning av naturmangfold, økosystemer, leveområder for truede arter, friluftslivs områder og landskap.</p> <p>4.1.2. Vi har et rikt artsmangfold, vi hindrer spredning av fremmede arter og tar vare på artene som naturlig hører til i Ringerike og forhindrer at disse dør ut.</p> <p>4.1.4. Ringerike har et rikt og mangfoldig kulturlandskap.</p> <p>4.3.1. Ringerike tar vare på natur, dyrka og dyrkbar mark og har en nullvisjon for nedbygging av matjord.</p>	<p>Tar vare på naturmangfold, økosystemer, friluftsområder og landskap gjennom bærekraftig bruk og vern.</p>	<p>Viktige natur- og kulturlandskap i Jevnaker skal bevares. Dyrket mark skal ikke bygges ned. Viktige naturtyper skal ivaretas. Ivareta store, sammenhengende skog- og utmarksområder. Begrense utbygging på skogarealer, med særlig vekt på skog med høy bonitet.</p>	<p>Krødsherad er en kommune som er bevisst på og forvalter sin kulturhistorie og sine naturressurser</p>
<ul style="list-style-type: none"> overvåke hvordan vi forvalter myr, dyrket og dyrkbar mark, skog, friluftsområder og naturmangfold gjennom arealregnskap og ta i bruk arealanalyser som kunnskapsgrunnlag i vår arealplanlegging. 	<p>Verbalvedtak ifm. økonomi- og handlingsplan 2024: "Kommunestyret ber kommunedirektøren foreslå et opplegg for arealbudsjett/-regnskap i tråd med fylkeskommunalt og nasjonalt opplegg slik at det fra 2025 blir en del av budsjettprosessen på lik linje med klimabudsjettet."</p>	<p>Under delmål 4.1.1 ovenfor er en av Ringerikes strategier å "Legge til rette for en kompakt arealutvikling i tråd med arealstrategien, <u>og ta i bruk arealregnskap som styringsverktøy.</u>" Arealregnskap og analyser er i Ringerike allerede tatt i bruk ifm. revidering av kommuneplanens arealdel: https://www.ringerike.kommune.no/innhold/miljo-og-areal/samfunnsutvikling/arealregnskap/</p>	<p>Tar vare på våtmarker, myrer, elvebredder og skog som kan dempe effektene av klimaendringer.</p>	<p>Viktige natur- og kulturlandskap i Jevnaker skal bevares. Dyrket mark skal ikke bygges ned. Viktige naturtyper skal ivaretas.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> forebygge ny forsøpling og forurensning, og rydde aktivt opp i eksisterende problemer. 	<p>2. Ny forsøpling og forurensning forekommer ikke</p> <p>3. Kjent forsøpling og forurensning er ryddet innen 2030.</p>	<p>4.2. Ringerike arbeider for å hindre ny forsøpling og forurensning, og rydder aktivt opp i eksisterende problemer.</p> <p>4.2.1. Ringerike har lite avfall på avveie.</p>	<p>Har et rikt artsmangfold, hindrer spredning av fremmede arter og tar vare på artene som naturlig hører til i Modum for å forhindre at disse dør ut.</p> <p>Øker kunnskapen om og vektlegger miljøtilstand, naturmangfold og naturressursene i planleggingen.</p>		

		<p>4.2.2. Vi har lite forurensning til vann, grunn og luft, og lite støy- og lysforurensning.</p>	<p>Gjør en vurdering etter naturmangfoldloven i alle saker som påvirker naturen.</p> <p>Arbeider for å hindre ny forurensning og forurensning, samt jobber for å rydde opp i eksisterende problemer.</p> <p>Har tilgang til gode friområder og rekreasjonsarealer der folk bor.</p> <p>Tar vare på dyrket mark i samarbeid med næringen og har nullvisjon for nedbygging av matjord.</p> <p>Bidrar til bærekraftig produksjonslandbruk.</p> <p>Sikrer viktige jordbruksområder og kulturlandskap i landbruket</p> <p>Øker matproduksjonen på en miljøvennlig og bærekraftig måte.</p>		
<p>samarbeide om at vannforekomster har god eller svært god kvalitet etter vannforskriftens kriterier.</p>	<p>1. Vann og vassdrag i Hole har god eller svært god kvalitet etter vanddirektivets kriterier.</p>	<p>4.1.3. Vann og vassdrag har god eller svært god miljøtilstand, og innbyggerne har tilgang til å bruke vassdrag og omkringliggende områder på en bærekraftig måte.</p>	<p>Har vann og vassdrag med god eller svært god miljøtilstand.</p> <p>Tar en aktiv rolle i arbeidet med vannregionene.</p> <p>Sikrer innbyggere tilgang til rent drikkevann og godt avløpssystem.</p>	<p>Ivareta vannkvaliteten i Randsfjorden og fjorden generelt som vannreservoar og rekreasjonsressurs.</p> <p>Ivareta blågrønn infrastruktur med stier og turveier</p>	<p>Mål for vannkvalitet i Kommunedelplan for vann, avløp, overvann og vannmiljø.</p>
Hovedmål klimatilpassing					
<p><i>Kommunene i Ringeriksregionen vil</i></p> <p>Vurdere klimarisiko og iverksette klimatilpassingstiltak som gjør samfunnet og naturen mer robuste mot dagens og fremtidens klima. Dette innebærer både å tåle utfordringer med mer styrtregn, som skred, overvann, flom, og utfordringer med høyere temperaturer, som tørke og hetebølger.</p>	<p>1. Hole er et klimarobust og sikkert lokalsamfunn i et endret klima.</p>	<p>4.7. Ringerike er godt rustet til å takle klimaendringene som forventes fram mot 2100.</p> <p>4.7.1. Vi har redusert risikoen for at flom og skred gir tap av liv og helse, samt ødeleggelse av infrastruktur og andre materielle verdier.</p>	<p>Sikre at Modum er et klimarobust og trygt lokalsamfunn i et endret klima.</p> <p>Reduserer erosjon og utvasking av jord til vassdrag.</p>	<p>Jevnaker kommune skal ha en helhetlig klimavennlig samfunnsutvikling og jobbe aktivt for å nå nasjonale klimamål</p>	<p>Krødsherad er ei trygg bygd å bo og oppholde seg i, og kommunen er godt forberedt på å møte og håndtere uønskede hendelser</p>

	<p>4.7.2. Risikoen for skade fra overvann på infrastruktur og eiendom er redusert, og vi bruker blågrønne løsninger for å øke kvaliteten på byrom og uteområder samt at vi fremmer god folkehelse, naturmangfold og mindre forurensning.</p> <p>4.7.3. Våtmarker, myrer, elvebredder og skog som kan dempe effektene av klimaeendringer tas vare på.</p>	<p>Styrker egenberedskapen blant innbyggerne.</p> <p>Reduserer risikoen for at flom og skred gir tap av liv og helse, samt ødeleggelse av infrastruktur og andre materielle verdier.</p> <p>Sørger for god beredskap for å redusere konsekvensen av uønskede hendelser. Dette gjøres både gjennom planlegging og forvaltning.</p> <p>Sikrer gode overvannsløsninger i bebyggelse slik at skader ved ekstremvær reduseres.</p>		
--	--	---	--	--